
P20 - Kulturní, sociální a historická antropologie

Participující fakulty (vysokoškolské ústavy) UK:

Fakulta humanitních studií, Fakulta sociálních věd

Vědní oblast:

antropologie

Rada programu (stav k 31. 12. 2016):

doc. PhDr. Jan Horský, Ph.D. (*koordinátor*)

Mgr. Jakub Grygar, Ph.D.

doc. Dr. phil. Mgr. Pavel Himl

doc. MUDr. Iva Holmerová, Ph.D.

Mgr. et Mgr. Jitka Lindová, Ph.D.

doc. PhDr. Zdeněk Nešpor, Ph.D.

doc. PhDr. Blanka Soukupová, CSc.

doc. PhDr. Jiří Šubrt, CSc.

Anotace:

Program zčásti navazuje na řešení výzkumného záměru č. 0021620843 Antropologie komunikace a lidské adaptace a na dosavadní bádání v oblasti obecné antropologie (zejména ve směrech behaviorální, historické, kulturní a sociální antropologie), historické sociologie a gerontologie. Kromě rozpracování dílčích projektů směřuje k vytvoření prostoru pro analytické a interpretativní propojování humanitněvědních, biologických a lékařských přístupů k lidské existenci.

Jádrem badatelského zaměření jsou podoby lidského chování, (sociálního) jednání a kognice jak co do jejich druhové určenosti (v rámci hominizačního procesu), tak zejména co do jejich historické, kulturní, sociální, generační a skupinové podmíněnosti a variability. Pozornost bude zejména zaměřena na kategorie (individuální i skupinové) paměti, vědomí a (v hodnotových vazbách prožívané) identity, dále na oblast interpersonálních vztahů (partnerské, generační, mezigenerační atd.) a vztahů mezi jedincem a sociálními systémy. Ve vazbě na to bude věnována pozornost kreativitě (včetně jejich uměleckých podob) a adaptabilitě a jejich vývojové proměně. Kromě teoretických analýz budou aplikovány jak kvalitativní (interpretativní) metody, tak metody empirické a kvantitativně-analytické. Jednotlivé studie budou vycházet z metod biologické, behaviorálně-evoluční, filosofické, kulturní a sociální antropologie, historických věd (zejména sociálních dějin, dějin mentalit, kulturních dějin a historické antropologie, historické demografie a oral history), historické sociologie a z metod lékařských věd (např. gerontologie, studia kognitivních poruch atd.). V uzlových bodech bádání budou přístupy těchto oborů interdisciplinárně propojovány. Tím bude naplněn jeden z podstatných rysů tohoto projektu, jímž jsou antropologická studia rozhraní mezi „přírodou“ a „kulturou“. Jiným významným rysem bude studium korelací mezi kulturami a jejich subkulturami a studium mechanismů a (marginalizačních) procesů vzniku těchto (generačních, migračních, vznikajících, k sídelním typům vázaných apod.) subkultur. Významným rysem projektu budou rovněž studium souvztažností mezi chováním, jednáním a kognitivními schopnostmi individuí a socio-kulturními systémy v jejich dějinné proměně.